

ג. אם כן, גם הגבורה כשהה הקרב היא גילוי של קדושה:

אודות התודה / ח

"קשקשת-ישראל מתעוררת לתהיה מוצאה היא בקרבה פימה את עזה וקבדה, וכל פסרו וקדשו הרגיל להפצא בהכנה ומשמעת הולך הוא ומתנוצץ בעז המזמתי של הופעת הגבורה של האמה..."

ה. וכן על המשנה המתארת את היום בו יבוא אליהו הנביא:

משנת מסכת עריות פ"ח משנה ז'

אמר רבי יהושע מקובל אני מרבן יוחנן בן זכאי ששמע מרוב ורוב מרבן הלכה למשה מסיני שאין **אלהיו בא** ולטהר לרחק ולקרב אלא לרחק המקורבין ברוע ולקרב המרחקין ברוע ... רבי יהודה אומר לקרב אבן לא לרחק, רבי שמעון אומר להשוות המחלוקת, והחכמים אומרים לא לרחק ולא לקרב אלא **לעשות שלום בעולם**: **הנה אנכי שלום לכם את אלהי הנביא לפני בוא יום יהיה הקולל וספוקי: ונסכיב לב-אבות על-בנים ולב בנים על-אבותם** (מלאכי ג-כד).

הסביר הראב"ד את חכמים, שיביאת אליהו פרושה שיבת הגבורה כלכות בני ישראל:

ראב"ד מסכת עריות פ"ח משנה ז'

"וחכמים אומרים **לעשות שלום בעולם** - כלומר **לעשות שלום לישראל מן האומות** ולבשר אותם על ביאת הגואל זה יום אחד לפני ביאת המשיח והיינו דנתיב **הנה אנכי שלום לכם את אלהי הנביא לפני בוא יום יהיה הקולל וספוקי: ונסכיב לב-אבות על-בנים ולב בנים על-אבותם**, כלומר: **לכ האבות והבנים אשר נפל בהם מורכ מפחד וברחו אלהי פה ואלהי פה מפני צרותם** - **ישבו אותם היום לגבורתו**, וישבו אלה את אלה ויתנחמו זה בזה אמר וכן יהא בימינו."

ג. ובדושה לזה רבי צדוק הכהן מלובלין:

ר' צדוק הכהן מלובלין - שיעת וזעיק את רח

"והוא (אליהו) יבוא לפני ביאת המשיח, פירושו: שיתגלה כוחו בלבבות כל בני ישראל ... להשתמש במדת הכעס והנקימה נגד העו"ם כבדוע עז שיהיה נולד בלבם, התעוררות זה נקרא 'ביאת אליהו'..."

ד. וכן, על המשנה כפרקי אבות:

משנת מסכת אבות פ"ח משנה ב'

"הו' עז כנמר וגיבור כארי ... יהי רצון מלפני ה' אלהים שתבנה עירך במהרה בימינו."

יש לשאול, כיצד נשלב בין ראש המשנה לטופסה מה הקשר בין גיבור כארי לבקשה לזרוח כיון עיר המקדשה מה עוד שלא מצינו בשום מקום במשנה - תפלה.

עונה על כך רבי יעקב עמדין:

פרוש לאמת "לחם שמים"

"... ארץ מולדתו של אדם חוזרת ומקנה לו מידת הנחות. העם הגולה מארצו - ליבו בל עימו, לכן אמרו שייבנה בית המקדש - ותשוב לנו מידת הנחות..."

ה. וכן על פי מה שכותב הרב - גבורות ישראל הן גבורות ה', הקב"ה נקרא ויקבאות על שם ויקבאות ישראל, על שם צה"ל:

אודות / ישראל ותודתו / ח

"ד' יקבאות הוא ד' אלהי ישראל, ויקבאות ישראל יקבאות ד' הם..."

שנות רבים יש לו לקב"ה, אך השם "ד' יקבאות" - "הוא" שמו של הקב"ה בתור "ד' אלטי ישראל". **ויקבאות ישראל יקבאות ד' הם**, כך שאם למעשה חייליו של הקב"ה בעולם הזה, וכפי שאמר דוד לגיית המלחמה: **אתה בא אלי כחבר ובסתר ובכחין ואני בא אלך בשם יתה: יקבאות אלטי שמרת ישראל אשר תפסתי**.

ט. וכן הסביר רבי צבי אלימלך סדינוב במשלו, למה משחקים בחנוכה כסביבון - שהתחיל העניין מהקב"ה שהפיק גבורה כלל הגיבורים שנלחמו כיוונים ונצחום:

סעמי המטותים סימן תרע"ב

סעם משחקין בדרעדיל (בסבום) בחנוכה, ובפורים בגראגער (רעש), בדבטוכה לא היתה התעוררות מלמטה^(ה), רק מלעילא, כי לא עשו תשובה כהגון, רק השי"ת ברחמי, לכן משחקין בדרעדיל ואוחזין אותו מלמעלה. ובפורים שגזרו צום ושיק ואפר יוצע לרבים והיתה התעוררות מלמטה, על כן אוחזין מלמטה (קרב עי בשם הר"א זצ"ל):

(ה) מלעילא. ולזה החילוק שבסמטא בעל הניסים בחנוכה אמר: 'רבת את ריבם, דנת את דגנ, נקמת את נקמתם'. כהגברתה שאמר קריאת המגילה אמר: 'הרב את ריבם, דנת את דגנ, והמקם את נקמתם'. לפי שבפורים - היה הנס על"י תפלת ישראל וע"י התעניות והיתה התעוררות דלתתה, לכך שייך לומר 'הרב את ריבם'. אבל גבי חנוכה - לא מצינו שום התעוררות דלתתה כלל, רק הקדוש ברוך הוא בעצמו נתן בלב הגבורים שנלחמו בהימים ונצחום, לכך אמר 'רבת את ריבם', שהקב"ה עשה מעצמו הרב עם השונא (אמר אליהו לחסד).

ז. וכן אמר סו"ר הרב צבי יהודה, ביום העצמאות שלפני מלחמת ששת הימים:

לעבדת ישראל / חלק ב' / מאמר חמישים וארבע - מזמור י"ט של מדינת ישראל

"אותו אדם טען לפני טענה נוספת: מדוע לא קאטר כרבות ללכת לחזות במצדע צמ"ל, קרי: יש בקה משום 'כחי ופעם די'. אולם, אדרבה, אין כל פסול בקריאת הפעדע, כי לשחזורים אגו ש'ד' נוסן לנו את הכס הזה לעשות טיל אין זה 'כחי ופעם די' במובן השלילי כי-אם למיוד וקיום של תורה: לחקדים אגו שעלמים לעשות את המצוה השלילית עלינו בכס הזה - כבושה של הארץ. לא גלם מקמים את הפעוה בנחוד, הפעוה האמתית, לא גלם אוקרים 'גלם יחוד'. לא פמיד מקמים מצוה בשלמות הפנה, אכל גסופו של דבר מתקמת הפעוה. זהו מצוה, מקומם של כלל ישראל ומקטל על גלנו, ומשמים כך, של השקף עלינו, כל גל-הקניקה למיניקים, מתוצרפנו, מתוצרפם של גוים, כל מה שישקף ליום הזה של קהום מלכות ישראל - הכל היא קדשו [אן רבינו נסי: זכרתי את יתה אלטי כי הוא סתון לנו גם לעשות טיל" - "הכח הנסוע בידם" דרשות הר"ן"]

יא. נפשותיו של ישראל זכורות בשכינה לעולם, וכל שכן נפשותיהם אשר רוח אליהם שוכן בתוכם.

דברים (פרשת כי תצא) פרק כג פסוק טו
כי יזיהו אליהם מתהלכין בקרבם מלחמה להאליהם ולקחת את יריהם לקלףם...

כדבר המעשה להתקין יד נפחה מתבארת גם מעלתם של לוחמי ישראל:

ספר הדיבר פרשת כי תצא מצות תקטו
"שמעו כי כשיאז חילותים למלחמה שבוני וייהד לחיל מקום ידוע שיהיה שם כל איש יוצא לעשות צרכיו, כדי שלא יעשו צרכיהם בכל מקום ובינות המלחמה כמו שיעשו האומות... משרשי המצוה נענין שכתוב בפרשה 'ו'להו' אליהם מתהלכין בקרבם סוף... ויגדו ממקד קדוש', כלומר שנפשותיו של ישראל דבקות בשכינה לעולם, וכל שכן במתנה שכולן נתיי הגפשו, כי כל הירא מעבירות שבידו כבר הלך לו ושב אל הבית ונשארו הטובים אשר רוח אליהם שוכן בתוכם, והוא להם לעמוד בקניות כאשר ידוע ומפורסם שהנקיות מדה מן המדות הטובות המביאה לידי רוח הקדוש..."

י. ה. ה. ה.
קשר הגבורה הנכבדת עם ימות המשיח מתבטא גם בנינין בר כוכבא, שרבי עקיבא אמר עליו "זה המלך המשיח", אף על פי שהיה ידוע לו שאין הוא דמות מלאת קדושה וצדקות כמותן הרצל, נכרי פי היה בר כוכבא?

תנ"כ' הלכות מלכים פרק יא הלכה ג
ואל יעלה על דעתך שהמלך המשיח צריך לעשות אותות ומופתים ומחדש דברים בשלם היה או מרובה מתינו וכיוצא בדברים אלו (והנמשכים אומרים). אין הדבר כך, שרבי עקיבא חכם גדול מוכיח משנה היה, והוא היה נושא כליו של בר כוכבא המלך, והוא היה אומר עליו שהוא המלך המשיח ודימה הוא וכל חכמי הדור שהוא המלך המשיח, עד שנהרג בשנתו. כיון שנהרג נודע להם שאיני, ולא שאלו ממנו חכמים לא אתו ולא מפתח, ועיקר הדברים ככה הן; שדעתה הזאת דחקה ומשפשה לשלם ולשלמי שלמים, ואין מסיפין עליהן ולא נודעין מהן. וכל המסיף או נודע או שגילה פנים בתורה והוציא הדברים של מצות מפיטתו, הרי זה רדאי בראי ורשע ואפיקורס.

הרי שהרמב"ם טובר, שרבי עקיבא וכל חכמי דורו דימו שבר כוכבא הוא המלך המשיח.

כדברי הרמב"ם לעיל תפוחים, שהיו יש חכמים שהתנגדו לדעתו של רבי עקיבא שבר כוכבא הוא המשיח:

ירושלמי מסכת תענית פרק ד דף טז
תני ר' שמעון בן יוחי עקיבה רבי היה הורש דרך כוכב מיעקב דרך כוכבא מיעקב רבי עקיבה כד היה חמי בר כוכבא היה אמר דין הוא מלכא משיחא אמר ליה רבי יוחנן בן תורתא עקיבה יעלו עשבים בלחייך ועינין בן דוד לא יבא.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צ עמוד ב
בר כוכבא מלך תרתין שנין וסולא, אמר להו לרבנן אנא משיח. אמרו ליה: במשיח כתיב מורח ודאין, נחוי אנן אי מורח ודאין, כיון רחוייהו דלא מורח ודאין - קפלוהו.

דב"ו על הרמב"ם שם
ולענין בן כוכבא אין ספק שהיה מחלוקת בין החכמים, מקצתם לא האמינו שהוא משיח וקצתם האמינו, ורבי עקיבא סכללם. ואפילו אחר ששלחו חכמים אי מורח ודאין אי לא, לא חר בו רבי עקיבא, שמה לא בא לפניו דין שיהיה צריך לדון על ידי הדין...

מדוע היו חכמים שלא הסיקו עם רבי עקיבא? מהו יסוד המחלוקת בין החכמים?

סנהדרין דף צ עמוד ב
...כתיב (ישעיהו י"א) "וזריחו ביראת ה'..." רבא אמר: דמורח ודאין דכתיב (ישעיהו י"א) זלא למראת עיניו יששופ' (ישעיהו י"א) זשופ' בצדק דליה דהכתיב במישור לעיני ארץ.

רש"י
ככל הנראה - מלא וכוונתו - דעלמא דתלמי, ש'מריח' כולם וקופט וידע מי החיבי, קלאמא: לא למלא עיניו קשטת ולא למקמט אהוי יוכיח, ואפילו הכי זקפט כלקא ליה' כגון על ולי כהמא.

כלומר יסוד המחלוקת היה בנינין הכריקה אם "מורח ודאין". חכמים סברו שמישה צריך להיות כל כך מרוסס וקדוש מכתוה רוחנית, עד שיהא מסוגל לדון על פי רוח הקודש. וכיצד באמת היתה דעותו של בר כוכבא?

אמאי רבא פרשה ג
א) ...אדריאנוס קיסר הרג בביתר שמתים אלף רבוא בני אדם ושמונים אלף תוקעין קינות היו צרין על ביתר והיה שם בן כוכבא והיו לו מאתים אלף מקסטיני אצבע, שלחו לו החכמים עד מתי אתה עושה לישראל בעלי שומין, אמר להם והיאך יברק, אמרו לו כל מי שאינו שוקר ארו מלבטן אל יכתב באסטרטשא שלך, והיו לו מאתים אלף מבאן ומבאן.
ב) בבשעה שהיו יוצאין למלחמה היו אומרים: לא תסעד ולא תכסיף' הוא הא דכתיב (תהלים ס"ו) "הלא אתה אליהם ונתתם ולא תצא אליהם בצבאותי".

פירוש 'עין יוסף' ו'שתתת כחשת'
"פירוש, לא תעזבו ולא תשחיתו, כי יעזבו אל הכעב, קאיא בעוז כחשת"

כלומר, דעותו של בר כוכבא לא היתה דמות של צדיק עליון, כבר כוכבא לא היתה קדושה עליונה ועל כן היו חכמים שהסתייגו ממנו והתנגדו לכל הצטרפות לפרו, ספני שבר כוכבא לא נטה בין גדולי החכמים והצדיקים.

